

Sygn. akt	III AUa 622/16
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **12 października 2016 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **12 października 2016 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **Z. K. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **27 maja 2016 r.** sygn. akt **IV U 513/16**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 622/16

Uzasadnienie

wyroku z dnia 12 października 2016 r.

Decyzją z dnia 10 marca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy Z. K. (1) prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych, dochodzonego wnioskiem z dnia 27 stycznia 2016 r. w trybie przepisów ustawy

z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. 2015 r., poz. 748 ze zm.). Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 184 ww. ustawy w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnił wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego ponieważ nie dowiódł co najmniej piętnastu lat pracy w warunkach szczególnych. Ten bowiem uznany przez ZUS zamknął się w wymiarze 10 lat 8 miesięcy i 13, nie obejmując – wykazywanych przez wnioskodawcę kwalifikowanymi świadectwami pracy- okresów zatrudnienia :od 4 września 1975 r. do 11 listopada 1978 r. w Zakładach (...) we W. na stanowisku maszynisty typograficznego arkuszowego (3 lata 2 miesiące i 8 dni) , oraz od 13 listopada 1978 r. do 31 sierpnia 1986 r. we (...) Zakładach (...) na stanowisku maszynisty maszyn typograficznych (7 lat 9 miesięcy i 18 dni) przy uzasadnieniu że, w przypadku tego pierwszego z wyżej wskazanych okresów stanowisko pracy podane zostało niezgodnie z zarządzeniem resortowym, gdy zaś idzie o ten drugi to z kolei zakład pracy nie powołał się w ogóle na zarządzenie resortowe.

Wnioskodawca Z. K. (1) odwołał się od w/w decyzji ZUS do Sądu Okręgowego w Rzeszowie. W odwołaniu z dnia 13 kwietnia 2016 r. ,wnosząc

o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez potwierdzenie uprawnienia do dochodzonego świadczenia emerytalnego ,wnioskodawca zarzucił ,że wbrew stanowisku pozwanego organu rentowego legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych co potwierdzają wprost przedłożone przez niego kwalifikowane świadectwa pracy. Niezależnie od tego odwołujący podnosił , że w razie potrzeby sporny charakter jego zatrudnienia może być potwierdzony zeznaniami wskazywanych przez niego świadków – współpracowników z okresów zatrudnienia w Zakładach (...) we W. i we (...) Zakładach (...).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 21 kwietnia 2016 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy, z tych samych względów które powołane zostały w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Niezależnie od tego pozwany organ rentowy akcentował , że dokumentacja płacowa z okresu zatrudnienia wnioskodawcy we (...) Zakładach (...) nie wykazuje aby pobierał on wówczas dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, po rozpoznaniu odwołania Z. K. (1) , wyrokiem z dnia 27 maja 2016 r. (sygn. akt IV U 513/16) zmienił zaskarżoną decyzję ZUS , przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych począwszy od dnia 21 lutego 2016 r. U podstaw powyższego rozstrzygnięcia legło stanowisko Sądu

I instancji o dostatecznym wykazaniu przez wnioskodawcę spornych okresów zatrudnienia w Zakładach (...) we W. i we (...) Zakładach (...) (w łącznym wymiarze 10 lat 11 miesięcy i 26 dni) jako pracy w warunkach szczególnych kwalifikowanymi świadectwami pracy, potwierdzonymi nadto zeznaniami samego odwołującego , z których wprost wynika , iż w całym tym okresie wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku maszynisty maszyn typograficznych tj. pracę przewidzianą w poz.4 Działu XI Wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, pozycja 43 ze zm.) i odpowiednio w poz. 4 pkt 1 Działu XI załącznika do zarządzenia nr 33 Ministra Łączności z dnia 16 maja 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu łączności (Dz. Urz. URTiP 1983.3.32) . W świetle więc powyższego, mając na względzie już uwzględniony przez ZUS okres pracy odwołującego w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat 8 miesięcy

i 13 dni, Sąd Okręgowy w Rzeszowie uznał żądanie odwołania za w pełni zasadne ,a zaskarżoną decyzję ZUS za naruszającą prawo . Powołując bowiem w ocenie prawnej sprawę art.184 w zw. z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 748 ze zm.) i § 4 rozporządzenia

Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) Sąd I instancji stwierdził, że wbrew stanowisku pozwanego organu rentowego wnioskodawca legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, a tym samym z dniem ukończenia 60 roku życia tj. z dniem 21 lutego 2016 r. spełnił wszystkie konieczne przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego. W podstawie prawnej wyroku, oprócz wyżej wskazanych przepisów prawa materialnego, powołany został

art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 27 maja 2016 r. zaskarżony został przez pozwaną Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.. W apelacji z dnia 15 czerwca 2016 r. pozwany organ rentowy zarzucając zarówno naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U.

z 2015 r., poz. 748 ze zm.) jak i prawa procesowego, w tym wypadku art. 233 §1 k.p.c., wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania wnioskodawcy względnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi. W krótkim uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący raz jeszcze prezentował zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji stanowisko o braku podstaw do uznania okresów zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładach (...) we W. i we (...) Zakładach (...) za pracę w warunkach szczególnych, podnosząc dodatkowo, że Sąd I instancji bezzasadnie zaniedbał też przeprowadzenia dowodu z zeznań wnioskowanych przez odwołującego świadków.

Wnioskodawca Z. K. (1) w odpowiedzi na apelację z dnia 21 czerwca 2016 r. wnosił o oddalenie wniesionego przez pozwaną organ rentowy środka zaskarżenia podkreślając, że stanowisko ZUS zmierza jedynie do przewlekłości postępowania, a organ rentowy nie uwzględnia faktu, że kwalifikacja zawodowa maszynisty topograficznego odpowiada w istocie stanowisku maszynisty maszyn typograficznych określonym w przepisach zarządzenia resortowego jako praca w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. zważył co następuje;

Wniesiony przez pozwaną organ rentowy środek odwoławczy nie może wywrzeć pożądanego skutku. Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 27 maja 2016 r. jest – wbrew zarzutom apelacji – wyrokiem trafny i odpowiadającym prawu. Uzupełniając więc jedynie w niezbędnym zakresie argumentację faktyczno-prawną Sądu I instancji – przy podzieleniu w zupełności stanowiska Sądu Okręgowego w Rzeszowie co do dostatecznego wykazania przez wnioskodawcę świadectwami wykonywania prac w warunkach szczególnych dwóch spornych okresów zatrudnienia w Zakładach (...) we W. i we (...) Zakładach (...) (w łącznym wymiarze 10 lat 11 miesięcy i 26 dni) – Sąd Apelacyjny chciałby zauważyć, że w przypadku zatrudnienia u tego pierwszego pracodawcy stanowisko pracy odwołującego określone zostało jako maszynista typograficzny arkuszowy, zaś w zarządzeniu resortowym widnieje ono jako maszynista maszyn typograficznych, przy czym opis zadań przynależnych temu zawodowi drukarskiemu (vide -charakterystyka karty zawodu drukarza z opisem zakresu czynności -archiwum.ciop.pl/10919.html) nie czyni tu żadnego rozróżnienia, co więcej w/w karta zawodów posługuje się wyłącznie pojęciem maszynisty typograficznego. Tym samym stanowisko ZUS o nieuwzględnieniu omawianego okresu jako pracy w warunkach szczególnych tylko z tego względu, że w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach pracodawca nie posłużył się ściśle wyrażeniem resortowym dla określenia stanowiska pracy wnioskodawcy było wręcz absurdalne. Co więcej, wiadomym jest, że wykazy resortowe mają jedynie charakter informacyjny, techniczno-porządkowy, a przesądzające dla uznania danej pracy za pracę w warunkach szczególnych jest możliwość jej zakwalifikowania do prac wymienionych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – por. m. innymi wyrokami Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r. II UK 218/09 LEX nr 590247 czy 16 listopada 2010 r I UK 124/10 LEX nr 707404. W tym więc wypadku nie może

budzić wątpliwości , iż omawiana praca Z. K. (2) była tą przewidzianą pod poz.4 Działu XI Wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 r. tj. związaną z drukowaniem i uszlachetnianiem druków. Podobnie irracjonalnie postąpił pozwany organ rentowy w odniesieniu do oceny drugiego

z wskazywanych okresów zatrudnienia wnioskodawcy we (...) Zakładach (...) , odmawiając jego uwzględnienia jako pracy w warunkach szczególnych wyłącznie z tego powodu , że zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych nie powołał się w ogóle na przepisy resortowe . Skoro –jak zaznaczono wyżej- wykazy resortowe mają jedynie drugorzędne znaczenie ,a w piśmiennictwie przyjmuje się wręcz ,że jako wydane bez stosownego umocowania nie obowiązują ze względu na art.194 ustawy emerytalno-rentowej -to brak tego odesłania , przy jednoczesnym wskazaniu na właściwą pozycję z załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (4 Dział XI przy wskazaniu stanowiska pracy maszynista maszyn typograficznych) nie dyskwalifikował tego dowodu. Obnosząc zaś się w tym miejscu do zawartej w odpowiedzi na odwołanie dodatkowej argumentacji pozwanego organu rentowego o nie wypłacaniu wnioskodawcy

w okresie zatrudnienia we (...) Zakładach (...) tzw. dodatku szkodliwego , jako faktu mającego świadczyć o niewykonywaniu pracy w warunkach szczególnych , przyjdzie zauważyć , że zalegająca w aktach emerytalnych kartoteka zarobkowa wnioskodawcy z wyżej wskazanego okresu potwierdza wypłatę dodatku maszynowego , który to dodatek był związany ściśle z warunkami pracy , stanowiąc tym samym sui generis dodatku szkodliwego. Inna rzecz, że co do zasady nie jest to argument przesądzający o zakwalifikowaniu danej pracy do prac warunkach szczególnych (por. m. innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2013 r.

II UK 370/12 LEX nr 1341272) , co organ rentowy wielokrotnie wykorzystuje w odmiennych stanach faktycznych tej kategorii spraw . W końcu przyjdzie też odnotować , że wniosek emerytalny Z. K. (1) ,przy uznaniu wszystkich wykazywanych przez niego okresów pracy w warunkach szczególnych (w łącznym wymiarze ponad 21 lat) , uzyskał akceptację dwóch aprobantów i tylko w oparciu o lakoniczną i z założenia błędną opinię zastępcy naczelnika wydziału doszło do odmowy uznania dwóch omawianych w niniejszej sprawie okresów zatrudnienia wnioskodawcy (v.k- 57 akt emerytalnych). Mając więc powyższe na uwadze i z wszystkich wyżej naprowadzonych względów należało w postępowaniu odwoławczym potwierdzić stanowisko Sądu I instancji o spełnieniu przez wnioskodawcę z dniem ukończenia 60 roku życia wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego , przewidzianych w art.184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U.

z 2016 r., poz. 887 ze zm.) . Stąd oddalenie apelacji ZUS jako bezzasadnej na podstawie na podstawie art. 385 k.p.c.